

Arrest

nr. 301 622 van 15 februari 2024
in de zaak RvV X / IV

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat P. VANCRAEYNES
Place de la Station 9
5000 NAMUR

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE VOORZITTER VAN DE IVE KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Afghaanse nationaliteit te zijn, op 8 februari 2023 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 24 januari 2023.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 21 juli 2023 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 28 augustus 2023.

Gehoord het verslag van kamervoorzitter M. RYCKASEYS.

Gehoord de opmerkingen van advocaat A. HAEGEMAN, die *loco* advocaat P. VANCRAEYNES verschijnt voor de verzoekende partij, en van attaché A. SMIS, die verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

De verzoekende partij verklaart de Afghaanse nationaliteit te bezitten en geboren te zijn in 2003.

De verzoekende partij verklaart het Rijk te zijn binnengekomen op 9 november 2020. Op 10 november 2020 dient de verzoekende partij een verzoek om internationale bescherming in.

Op 27 januari 2022 wordt de verzoekende partij gehoord op het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: CGVS).

Op 17 februari 2022 neemt de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) een beslissing "*niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat)*". De verzoekende partij tekent op 3 maart 2022 beroep aan tegen deze beslissing van het CGVS. In een arrest van 14 november 2022 met nummer 280 097 vernietigde de Raad deze beslissing van het CGVS en werd de zaak naar hen teruggezonden.

Op 25 januari 2023 neemt de commissaris-generaal een nieuwe beslissing “niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat)”. Dit is de bestreden beslissing:

“A. Feitenrelaas

U verklaart de Afghaanse nationaliteit te bezitten en van etnie Pashtun te zijn. U bent een moslim van soennitische strekking. U bent geboren en getogen in het dorp Kalajar, gelegen in het district Kot van de provincie Nangarhar. U ging in Afghanistan tot de achtste graad naar school. Uw broer [M.H.] werkte als soldaat voor het Afghaanse leger in Kandahar, en kwam negen of tien jaar geleden om het leven tijdens zijn werk. Twee van uw andere broers werden eerder al door de taliban doodgeschoten toen zij 's nachts jullie velden aan het irrigeren waren. Na het overlijden van uw broer [M.H.] kregen jullie af en toe geld van de Afghaanse overheid. Uw vader [M.Ha.] overleed een achttal jaar geleden bij een aanslag op de Kabulbank toen hij dit geld wilde gaan innen. Na het overlijden van uw vader bent u gestopt met school en ging u werken. Daar uw broer voor de overheid had gewerkt werd uw familie aanschouwd als zijnde pro-overheid, waardoor u gevaar liep. U verklaart eveneens dat Daesh u trachtte te rekruteren. Uw moeder nam hierop de beslissing dat u beter Afghanistan zou verlaten, waarop zij een stuk grond verkocht en uw reis uit Afghanistan organiseerde. U verliet Afghanistan eind 2018, waarna u via Iran en Turkije doorreisde naar Griekenland, waar op 2 juli 2020 uw vingerafdrukken genomen werden. U diende er op 8 juli 2020 een verzoek om internationale bescherming in. U wachtte uw procedure niet af en reisde vervolgens naar België, waar u op 9 november 2020 toe kwam. U diende de volgende dag, op 10 november 2020, als niet-begeleide minderjarige vreemdeling een verzoek om internationale bescherming in. U werd op 25 mei 2021 na een leeftijdsonderzoek meerderjarig verklaard. Bij een terugkeer naar Afghanistan vreest u gedood te worden. Ter staving van uw verzoek om internationale bescherming legt u tijdens uw persoonlijk onderhoud op de zetel van het Commissariaat-generaal een kopie van uw taskara voor, alsook een SD-kaart waarop 2 video's staan aangaande de situatie in Afghanistan.

Op 17 februari 2022 verklaarde het CGVS uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk daar u internationale bescherming geniet in Griekenland. U tekende op 3 maart 2022 beroep aan tegen de beslissing van het CGVS. Op 14 november 2022 vernietigde de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (de Raad of RvV) de beslissing van het CGVS daar zij van mening is dat u een kwetsbaar profiel heeft omdat u als niet-begeleide minderjarige vreemdeling een verzoek om internationale bescherming indiende in België en u door het CGVS beknopt werd ondervraagd aangaande uw situatie in Griekenland. U legt geen aanvullende documenten voor.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratieve dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofdte heeft kunnen vaststellen.

Bijgevolg werden u er geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980.

Uit de elementen die voorhanden zijn, meer bepaald het antwoord van de Griekse asiendiensten aangaande het informatieverzoek uitgaande de Dienst Vreemdelingenzaken in het kader van uw Dublin-procedure waarvan kopie werd bijgevoegd aan het administratief dossier, blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Deze vaststelling wordt door u betwist doch niet weerlegd (zie infra).

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C 163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigden van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigden gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigden van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,...

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een "bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid" moet worden bereikt, wat slechts het geval is "wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid" [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén "zeer verregaande materiële deprivatie" teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie níét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan en wel om volgende redenen.

Ten eerste wijst het CGVS op onderstaande vaststellingen en motiveringen in het arrest van RvV d.d. 14 november 2022. Zo oordeelde de Raad:

" Ter terechtzitting, alwaar zij uitdrukkelijk wordt uitgenodigd te reageren op de beschikking van 27 juli 2022, voert verzoekende partij aan dat zij als niet-begeleide minderjarige een verzoek indiende in België en dat zij derhalve een kwetsbaar profiel heeft" (RvV, arrest 280.097 d.d. 14.11.2022, p.3) Alsook,

" Gelet op het belang van verzoekende partij haar individuele situatie en persoonlijke ervaringen in Griekenland, die van wezenlijk belang zijn bij de beoordeling van haar verzoek -waarbij het aan haar toekomt om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat zij zich kan beroepen op de bescherming die haar in Griekenland werd verleend te weerleggen-, en gelet op haar specifiek kwetsbaar profiel gezien haar jonge leeftijd, acht de Raad een verder en gedegen onderzoek van haar situatie in en bij terugkeer naar Griekenland aangewezen." (RvV, arrest 280.097 d.d. 14.11.2022, p.4).

Het CGVS wijst er evenwel op dat waar u aanvoert dat u als niet-begeleide minderjarige vreemdeling in België een verzoek om internationale bescherming indiende en u derhalve een kwetsbaar profiel heeft, u en in navolging de RvV volledig aan het feit voorbij gaan dat uit uw administratief dossier blijkt dat u, ondanks uw verklaarde minderjarigheid, op geen enkel moment in uw asielprocedure noch in België noch in Griekenland daadwerkelijk minderjarig was.

Zo blijkt uit het antwoord op het informatieverzoek in kader van uw Dublin procedure, waarvan kopie werd bijgevoegd in uw administratief dossier (map Landeninformatie – bron 1), dat u in Griekenland geregistreerd werd met de geboortedatum 01/01/2001 en u zich aldus zelf meerderjarig verklaard hebt. Ten tijde van uw verzoek om internationale bescherming in Griekenland d.d. 08/07/2020 was u negentien jaar oud, ruimschoots meerderjarig dus. Wanneer u op 9 november 2020, amper twee maanden na uw verzoek om internationale bescherming in Griekenland, arriveert in België verklaart u zich plots minderjarig. U stelt geboren te zijn op 31/10/2003 en toen aldus zeventien jaar oud te zijn geweest. Dat u plots een andere geboortedatum aanneemt is weinig geloofwaardig en doet afbreuk aan uw algehele geloofwaardigheid. Deze verklaring blijkt evenwel frauduleus te zijn. Uit de leeftijdsbeslissing die u werd betekend door de Dienst Voogdij op 25 mei 2021, stelt immers dat u op 18 mei 2021 ouder bent dan achttien jaar, vermoedelijk 21,5 jaar met een standaarddeviatie van twee jaar. Dat u bij aankomst in België zeventien jaar zou geweest zijn, blijkt na medisch onderzoek niet aannemelijk. Daar u niet als minderjarige kan worden beschouwd, kan het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind op u niet worden toegepast. De vaststelling dat u zich onterecht als minderjarige voordoet, ondermijnt bovendien uw algemene geloofwaardigheid op ernstige wijze. Uw verklaring dat u als minderjarige een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend is dan ook niet ernstig te nemen. De vaststelling dat u zich onverbiddelijk blijft voorstellen als minderjarige bij uw aankomst in België én op zitting voor de RvV op 19 oktober 2022 verklaart net 18 jaar te zijn geworden (RvV, arrest 280.097 d.d. 14.11.2022, p.3) nadat een leeftijdsonderzoek van 18 mei 2021 het tegendeel aantoonde ondermijnt bovendien uw algemene geloofwaardigheid op ernstige wijze. Het CGVS wijst er hierbij op dat reeds bij uw persoonlijk onderhoud op het CGVS d.d. 27/01/2022 de raadsman die aanwezig was bij uw persoonlijk onderhoud op bovenstaande vaststellingen, met name dat u niet minderjarig bent, gewezen werd (CGVS, p.17). Dat u bewust, in weerwil van uw medewerkingsplicht die op uw schouders rust, moedwillig de asieldiensten blijft misleiden omtrent uw leeftijd bij aankomst in België komt u geloofwaardigheid geenszins ten goede, integendeel. De vaststelling van uw raadsman dat u een kwetsbaar profiel heeft, en in navolging de verwijzing van de RvV naar uw 'jeugdige' leeftijd, houden aldus op geen enkele wijze stand. U was gedurende uw asielprocedure in Griekenland alsook in België meerderjarig noch is er aangaande geen enkel element in uw administratief dossier enige kwetsbaarheid te bespeuren.

Gevraagd door het CGVS alle redenen aan te halen waarom u niet kan terugkeren naar Griekenland, schetst u aanvankelijk slechts de volgens u algemene situatie voor vluchtelingen in Griekenland zonder in concreto de redenen waarom u persoonlijk niet zou kunnen terugkeren naar Griekenland waar u internationale bescherming geniet toe te lichten. Zo stelt u dat er duizenden vluchtelingen zijn, deze vluchtelingen niet zo goed als hier behandeld worden, er veel drugshandelaars en smokkelaars zijn, de situatie er gevaarlijk is en u niet in zo'n land wilt wonen. Desgevraagd geeft u evenwel toe dat u in Griekenland geen persoonlijke problemen hebt gekend met drughandelaars noch heeft u op enig moment problemen gekend met de Griekse autoriteiten (CGVS, p.15). Bij afsluiting van het persoonlijk onderhoud wordt u opnieuw gevraagd wat u vreest bij terugkeer naar Griekenland, waarop u de algemeenheden die u eerder al vernoemde wederom herhaalt. U zegt louter dat u hier wilt blijven en niet wilt terugkeren omdat vluchtelingen daar (Griekenland) niet zo goed behandeld worden, er veel smokkelaars en drugshandelaars zijn die u eventueel problemen kunnen bezorgen. U haalt nergens persoonlijke problemen ten aanzien van Griekenland aan en overtuigt aldus niet. De door u aangehaalde vrees is aldus louter hypothetisch. Ten aanzien van uw verklaring op de zitting van de RvV, alsook de motivering van de Raad dat u 'amper bevraagd werd' over uw situatie in Griekenland en de bevraging aangaande uw situatie in Griekenland beknopt zou zijn gebeurd door het CGVS (zie supra), wijst het CGVS erop dat enkel en alleen de gehoorduur van anderhalf uur er niet toe kan leiden te besluiten dat u onvoldoende gehoord bent. U haalde immers aan dat u geen problemen kende in Griekenland, er waren aldus weinig asielmotieven ten aanzien van Griekenland om u over te horen. Waar de RvV in haar arrest aanhaalt dat uw situatie bij een terugkeer naar Griekenland (her)bekeken dient te worden gelet op uw jeugdige leeftijd, de facto een verwijzing naar uw verklaarde minderjarigheid bij de indiening van uw verzoek om internationale bescherming, wijst het CGVS op dat er reeds werd vastgesteld dat u niet minderjarig was ten tijde van uw verzoek in Griekenland noch bij uw aankomst in België. Uw jeugdige leeftijd/minderjarigheid speelt aldus geen enkele rol in het onderzoek en de beoordeling van uw situatie bij een terugkeer naar Griekenland.

De RvV stelt in haar arrest daarbij vast dat u bovendien op zitting tegenstrijdige verklaringen aflegde aangaande uw (eventuele) problemen in Griekenland. Zo motiveerde de Raad:

"De Raad stelt vooreerst vast dat verzoekende partij haar opmerking ter zitting dat zij werd aangehouden dat zij ook bedreigd werd door drugstrafikanten, niet strookt met haar eerdere verklaringen afgelegd tijdens haar persoonlijk onderhoud op het Commissariaat-generaal. Ze verklaarde toen immers uitdrukkelijk dat zij in Griekenland persoonlijk geen persoonlijke problemen heeft gekend met drughandelaars en dat zij op geen enkel moment problemen heeft gekend met de Griekse autoriteiten (notities van het persoonlijk onderhoud van 27 januari 2022, p. 15)." (RvV, arrest 280.097 d.d. 14.11.2022, p.3-4)"

Uw tegenstrijdige verklaringen nog daargelaten wijst het CGVS erop dat u tijdens uw persoonlijk onderhoud op het CGVS weldegelijk werd gevraagd naar eventuele problemen in Griekenland, doch verklaarde u dat u geen problemen ervoer. Gelet op uw meerderjarigheid dient er bovendien op gewezen worden dat u voldoende matuur was om, indien u daadwerkelijk problemen had ervaren in Griekenland, deze op dat moment uit de doeken te doen, wat u zelf heeft nagelaten. Dat u bij de RvV plots op de proppen komt met persoonlijke problemen kan dan ook niet overtuigen, en brengt uw geloofwaardigheid die toch al ernstig aangetast is verder in diskrediet.

Bovenstaande vaststelling nog terzijde geschoven wijst het CGVS erop dat aangaande de problemen die u voor de Raad aanhaalde erop dient te worden gewezen dat deze feiten zouden hebben plaatsgevonden alvorens u internationale bescherming genoot. U verliet het Griekse grondgebied immers al voordat u uw beslissing inzake uw verzoek had ontvangen (zie infra). Zelfs waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als verzoeker om internationale bescherming in Griekenland, dus vooraleer er u internationale bescherming werd verleend, geconfronteerd werd met bepaalde ernstige feiten en situaties zoals erbarmelijke levensomstandigheden in een hotspot, een (of meerdere) incident(en) met (een) derde(n), moet worden opgemerkt dat deze feiten zich situeren op een welbepaalde plaats, gedurende een welbepaalde periode en binnen een welbepaalde context. Bijgevolg is deze situatie niet zonder meer representatief voor de kwalificatie en beoordeling van uw situatie als begunstigde van internationale bescherming nadien, aan wiens status, overeenkomstig het recht van de Unie, diverse rechten en voordelen verbonden zijn. Wat uw situatie als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland betreft, moet daarenboven worden benadrukt dat u geen concrete, soortgelijke ervaringen doet gelden temeer aangezien u deze lidstaat reeds verlaten hebt nog vooraleer u kennis hebt genomen van de bescherming die er u verleend werd. Nog daargelaten dat u nooit in Griekenland woonachtig was nadat u internationale bescherming genoot en aldus geen enkele ervaring heeft met het niet (kunnen) verkrijgen van de grondrechten die u als begunstigde van internationale bescherming geniet wijst het CGVS erop dat u bovendien slechts een luttel 2 maanden en 12 dagen in Griekenland volgens uw verklaringen (CGVS, p.7). Er kan aldus bezwaarlijk worden gesteld dat u afdoende stappen heeft gezet een leven uit te bouwen in Griekenland noch dat u pogingen hebt ondernomen om een beroep te doen op de hulp of bescherming van de bevoegde instanties hoewel hoger genoemd vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden tevens impliceert dat de daar aanwezige autoriteiten in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden mits u uiteraard de nodige stappen zet.

Wat betreft de door u neergelegde rapporten, waar deze betrekking hebben op de algemene situatie van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland, moet worden opgemerkt dat landeninformatie weliswaar een belangrijk aspect kan vormen bij de globale beoordeling van het verzoek om internationale bescherming, maar op zich niet volstaat niet om a priori te besluiten dat de geboden bescherming in hoofde van eenieder die in Griekenland internationale bescherming werd verleend, niet langer effectief of toereikend zou zijn. Integendeel, het is duidelijk dat uw individuele situatie en persoonlijke ervaringen als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland van wezenlijk belang zijn bij de beoordeling van uw verzoek, waar het aan u toekomt om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat u zich kunt beroepen op de bescherming die u reeds verleend werd, te weerleggen. Uit wat voorafgaat, blijkt echter dat u, na een individueel en inhoudelijk onderzoek van het geheel van de elementen die voorliggen, niet aantoonde dat de internationale bescherming die u reeds geniet in Griekenland niet effectief zou zijn.

Het CGVS voegt hier nog aan toe dat, voor zover u argumenteert dat u in het ongewisse was wat betreft het gegeven dat u reeds internationale bescherming geniet in Griekenland, vooreerst moet worden opgemerkt dat uit de elementen aanwezig in het administratief dossier, meer bepaald het antwoord van de Griekse asieldiensten aangaande het informatieverzoek uitgaande van de Dienst Vreemdelingenzaken in het kader van uw Dublin-procedure d.d. 26.03.2021 blijkt dat er op uw naam, behoudens onderhavig verzoek om internationale bescherming in België, een ander verzoek om internationale bescherming werd ingediend en opgetekend, d.i. in Griekenland op 8 juli 2020. Uw argument is dan ook bezwaarlijk ernstig aangezien redelijkerwijze van u verwacht kan worden dat u minstens zelf kennis heeft van uw procedureverloop in de lidsta(t)en in kwestie evenals van de concrete uitkomst ervan op het niveau van de verleende status en daaraan verbonden verblijfsdocumenten, aangezien het uw persoonlijke situatie betreft en aangenomen kan worden dat u terzake de nodige interesse aan de dag zou leggen. Uitgaan

van het tegendeel zou overigens indruisen tegen de nood aan internationale bescherming die u er initieel toe zou gedreven hebben om de eerdere procedure(s) waarvan sprake in te leiden.

In de hypothese dat u in dit verband niettemin geheel te goeder trouw zou zijn en tot op het moment van uw persoonlijk onderhoud op het Commissariaat-generaal d.d. 27.01.2022 werkelijk niet zou hebben geweten dat u reeds internationale bescherming in hogergenoemde EU-lidstaat geniet, moet volledigheidshalve worden opgemerkt dat de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° Vreemdelingenwet géénszins vereist dat de commissaris-generaal ertoe gehouden zou zijn om aan te tonen dat de reeds verleende internationale bescherming in de EU moet verleend zijn vóórdat u uw verzoek in België inleide, maar betreft het moment waarop huidige beslissing genomen wordt integendeel het relevante en enige ijkpunt. De vaststelling dat u over internationale bescherming geniet in Griekenland wordt evenmin betwist in het arrest van de RvV d.d. 14 november 2022. Dat u internationale bescherming geniet in Griekenland staat aldus vast.

De documenten die u voorlegt ter staving van uw verklaringen kunnen bovenstaande appreciatie niet ombuigen. De door u voorgelegde kopie van uw taskara levert bewijs voor uw nationaliteit, een element dat in deze beslissing niet wordt betwist. De twee videofragmenten omtrent de situatie in Afghanistan weten evenmin een ander licht te schijnen op bovenstaande beslissing. Deze hebben immers geen betrekking op uw statuut in Griekenland.

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming geniet in Griekenland en dat u om deze reden niet mag worden teruggezonden naar Afghanistan.”

2. Over de rechtspleging

2.1. Bij beschikking van 8 maart 2023 op grond van artikel 39/62 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet) verzocht de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) beide partijen actuele rapporten voor te leggen aangaande de situatie van personen met een internationale beschermingsstatus in Griekenland.

2.2. De verzoekende partij heeft op 16 maart 2023 aan de Raad een aanvullende nota overgemaakt met daarbij een verwijzing naar volgende rapporten:

- Greek Council for Refugees, “Country Report – Residence permit”, mei 2022;
- Greek Council for Refugees, “Access to the labour market”, mei 2022;
- RSA, “Seeking a new life, seeking employment”, maart 2022;
- RSA, “Beneficiaries of international protection in Greece”;
- France 24, “Refugees in Greece face hunger, homelessness despite status”;
- ODI, “Humanitarian assistance and social protection in Greece responses to the forcibly displaced in Greece”, april 2022.

2.3. De verwerende partij heeft op 16 augustus 2023 aan de Raad een aanvullende nota overgemaakt met daarbij een samenvatting en de weblinks naar de volgende rapporten: *Country Report: Greece. Update 2022*, gepubliceerd door AIDA/ECRE van juni 2023; *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken in juni 2022 en *Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL in maart 2022.

3. Het verzoekschrift

3.1. In een enig middel voert de verzoekende partij de schending aan van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: de wet uitdrukkelijke motivering bestuurshandelingen, “het gezag van gewijsde”, de artikelen 48/3, 48/4, 48/6, 48/7, 57/6, § 3, 3° en 62 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), artikel 1 van de Conventie van Genève van 28 juli 1951 (hierna: het Vluchtelingenverdrag), “van de gegrondheid en de wettelijkheid van de beslissingen betreffende de hoedanigheid van vluchteling en de status van

subsidaire bescherming” en artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de mens (hierna: EVRM) en het zorgvuldigheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

3.2. Verzoekende partij citeert het arrest van de Raad met nummer 280 097 van 17 februari 2022 en stelt dat zij pas tijdens het persoonlijk onderhoud vernam dat zij subsidiaire bescherming verkregen had in Griekenland waardoor zij niet voorbereid was om haar situatie in Griekenland uit te leggen. Bovendien heeft de commissaris-generaal haar slechts enkele vragen gesteld op basis waarvan de Raad de eerste beslissing vernietigde, maar dat zij ondertussen niet opnieuw gehoord werd. Zij stelt dat het merkwaardig is dat verwerende partij haar niet opnieuw gehoord heeft terwijl er haar verweten wordt niet voldoende onderzoek gedaan te hebben naar de situatie van verzoekende partij en haar vrees in geval van terugkeer naar Griekenland.

Vervolgens gaat verzoekende partij in op haar bijzondere kwetsbaarheid als minderjarige. Zij stelt dat zelfs indien verwerende partij van mening is dat zij niet minderjarig was bij het verkrijgen van haar beschermingsstatus in Griekenland, zij toch verplicht was om een grondiger onderzoek te doen naar de individuele situatie van verzoekende partij. Zij haalt aan dat zij in Griekenland stelt op 1 januari 2001 geboren te zijn en aldus meerderjarig te zijn omdat zij vreesde voor gedwongen detentie. In het kader van de leeftijdtest die uitgevoerd werd, verwijst zij naar documenten van het Europees parlement alsook de Belgische Orde van Geneesheren die de betrouwbaarheid van deze test in twijfel trekken. Zij stelt dat de Raad in zijn arrest spreekt van “jonge leeftijd” en dat de tegenpartij op basis van de uitgevoerde test niet kan oordelen dat verzoekende partij geen kwetsbaar persoon is.

Met betrekking tot de situatie in Griekenland stelt verzoekende partij dat zij tijdens het persoonlijk onderhoud verschillende gegevens vermeld heeft die ontegenzeggelijk een schending uitmaken van artikel 3 van het EVRM. Zij verklaarde namelijk dat zij geconfronteerd werd met drugs- en vluchtelingenhandelaars, dat zij in extreme armoede leefde, dat zij twintig dagen in de gevangenis heeft gezeten waarbij zij geen recht had op verzorging, dat zij slachtoffer geworden is van politiegeweld en dat haar geen informatie verleend werd over haar verzoek om internationale bescherming. Volgens haar kan de vaststelling die tot de nietigverklaring van de vorige beslissing geleid heeft, namelijk dat haar geen vragen gesteld werden over haar gezondheidstoestand, de toegang tot huisvesting en levensomstandigheden, nu opnieuw gemaakt kan worden. Er kan niet geconcludeerd worden, op basis van de algemene informatie en de persoonlijke ervaringen van verzoekende partij dat de bescherming in Griekenland doeltreffend is. Vervolgens verwijst verzoekende partij naar verschillende rapporten die handelen over racisme en geweld, huisvesting, toegang tot werk, gezondheidszorg en de financiële situatie van vluchtelingen in Griekenland alsook de situatie van erkende vluchtelingen die naar Griekenland teruggestuurd worden.

3.3. Verzoekende partij voegt volgende stukken toe aan het verzoekschrift:

- Stuk 3: NANSSEN, “*Addendum Nansen note 20-2 : situation des bénéficiaires de protection internationale en Grèce*”, december 2020;
- Stuk 4: RSA, “*Update Legal Note – On the living conditions of beneficiaries of international protection in Greece*”, 30 augustus 2018;
- Stuk 5 : USDOS, “*Country Report on Human Rights Practices 2019 – Greece*”;
- Stuk 6 : RSA, “*Recognised but unprotected : the situation of refugees in Victoria Square*”, 3 augustus 2020;
- Stuk 7 : RSA, “*Returned recognized refugees face a dead-end in Greece*”, 9 januari 2019;
- Stuk 8 : USDOS, “*Country Report on Human Rights Practices 2018 – Greece*”;
- Stuk 9 : Submission by the Office of the United Nations High Commissioner for the Refugees in the case of ICJ and ECRE v. Greece before the European Committee of Social Rights;
- Stuk 10: Resolutie van het Europees Parlement over de situatie van de niet begeleide minderjarige in de Europese Unie (2012/2263(INI)), 12 september 2013;
- Stuk 11: Nationale Orde der geneesheren, “*Tests voor het bepalen van de leeftijd van niet begeleide minderjarige vreemdelingen*”, 20 februari 2010;
- Stuk 12: RvV, nr. 280 097, 17 februari 2022.

4. Beoordeling

4.1. De bestreden beslissing is genomen op basis van artikel 57/6 § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet, dat voorziet in de mogelijkheid om het verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling die al dergelijke bescherming heeft gekregen in een andere lidstaat van de Europese

Unie, niet-ontvankelijk te verklaren. Uit de bestreden beslissing blijkt dat de verzoekende partij reeds internationale bescherming in Griekenland geniet.

4.2. Uit de stukken in het rechtsplegingsdossier blijkt dat de verzoekende partij op 14 augustus 2020 internationale bescherming heeft verkregen in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland (AD, Eurodac Marked Record *d.d.* 10.11.2020, map landeninformatie). Zij brengt geen concrete gegevens of verifieerbare elementen bij die aantonen dat er sprake zou zijn van een intrekking of opheffing van de haar verleende status, noch bevat het administratief dossier enige concrete aanwijzing in die zin.

4.3. De verschillende rapporten die de verzoekende partij doorheen haar procedure bijbrengt laten toe de huidige situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland te onderzoeken, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van richtlijn 2011/95/EU bedoelde voordelen waarop zij als begunstigden van internationale bescherming aanspraak maken als wat betreft de toegang tot deze voordelen.

4.4. Uit de door de partijen verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland de laatste jaren steeds moeilijker is geworden op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – geconfronteerd worden met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange periode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijken vaak complex te zijn, waarbij dergelijke administratieve obstakels veel begunstigden ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand onder dezelfde voorwaarden als onderdanen (rapport “Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights” van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 5-6). Het al dan niet beschikken over een Griekse verblijfsvergunning (ADET) is belangrijk voor de vraag of begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland het risico lopen dakloos te worden en, in dat geval, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Het bezit van een geldige ADET is een voorwaarde voor het verkrijgen van een Grieks fiscaal registratienummer (AFM), dat het openen van een bankrekening, de huur van onroerend goed of zelfs het verkrijgen van een sociaal zekerheidsnummer (AMKA) mogelijk maakt. De afgifte van een AMKA vormt dan weer een voorwaarde voor toegang tot de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Volgens een recente nieuwe regeling moet de beslissing tot afgifte van de ADET in principe worden opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. Overeenkomstig een recente omzendbrief van het Griekse Ministerie van Migratie en Asiel van 31 januari 2023 moet de beslissing tot afgifte van een ADET in ieder geval aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming.

Vervolgens moet binnen de zes maanden online een afspraak worden gemaakt met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET voor te leggen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van twee weken. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Het duurt vervolgens 1,5 maand vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden hiervan niet persoonlijk verwittigd. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald.

Meerdere bronnen geven aan dat de begunstigden van een internationale beschermingsstatus zich in Griekenland in een nog meer precaire situatie bevinden dan verzoekers om internationale bescherming en dat de huisvestingsmogelijkheden voor begunstigden zeer beperkt zijn waardoor zij het risico lopen dakloos te worden:

“Meerdere bronnen concluderen dat statushouders in een slechtere positie verkeren ten opzichte van personen die nog in de asielprocedure zitten. Zo zijn er voor statushouders minder opties als het gaat om

huisvesting in vergelijking met asielzoekers.” (“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland” van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken van juni 2022, p. 32)

De situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer is dus zeer precair en problematisch, wat onder meer te wijten is aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd en waardoor zij in rampzalige levensomstandigheden kunnen terechtkomen.

Wat in de eerste plaats de huisvestingsproblematiek betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat van begunstigden van een internationale beschermingsstatus wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven dertig dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting. (rapport “Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights” van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 23-25)

Het enige officiële integratieprogramma in Griekenland, dat betrekking had op de periode van juli 2019 tot juli 2022, is het programma van HELIOS (Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection), opgezet door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) in samenwerking met een aantal niet-gouvernementele organisaties. Sinds 2022 wordt dit programma in afwachting van opname in het Europees Sociaal Fonds tijdelijk uit nationale fondsen gefinancierd en wordt het door de autoriteiten verlengd. De laatste verlenging die wordt vermeld in de informatie waarover de Raad beschikt, was eind mei 2023. De inschrijving voor dit integratieprogramma moet gebeuren binnen het jaar volgend op het toekennen van de internationale beschermingsstatus. Als gevolg hiervan worden statushouders die zich niet langer in Griekenland bevonden toen hen de internationale beschermingsstatus werd verleend of die de noodzakelijke formaliteiten niet binnen deze periode van één jaar hebben vervuld uitgesloten van het programma.

Het HELIOS-programma biedt op zich geen huisvesting. In het kader van dit programma wordt financiële steun geboden aan begunstigden om hun huur te betalen, op voorwaarde dat zij reeds een huurcontract hebben afgesloten voor een periode van meer dan zes maanden en dat zij beschikken over een bankrekening. Deze financiële ondersteuning wordt geboden voor een periode van zes tot twaalf maanden, afhankelijk van de datum van indiening van de vereiste documenten. Het bedrag varieert van 230 euro voor een alleenstaande volwassene tot 800 euro voor een gezin van zes personen (met een toeslag om de waarborgsom en de installatiekosten in de nieuwe woning te dekken). Naast de voorwaarde van het hebben van een AFM (het fiscaal registratienummer) en een bankrekening, wordt de toegang tot huisvesting belemmerd door ernstige obstakels die verband houden met discriminatie en een gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien moeten begunstigden, naast de huur, de facturen voor openbare diensten en andere uitgaven, zoals voedsel, zelf betalen. Bijgevolg is de hulp die begunstigden in het kader van het HELIOS-programma ontvangen vaak onvoldoende om hun levensonderhoud te garanderen.

Het risico om in een situatie van dakloosheid terecht te komen is voor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland dus zeer groot, aangezien de toegang tot documenten en middelen die nodig zijn om huisvesting te bekomen niet mogelijk is binnen de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming. Dit risico is nog toegenomen door de beëindiging van het ESTIA-programma, nu de begunstigden van dit programma dakloos zijn geworden. Zelfs begunstigden die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd.

Zij kunnen niet langer een woning huren en de meesten van hen bevinden zich op straat. Begunstigden die als niet-geregistreerde bewoners in de kampen verblijven, hebben geen toegang tot voedsel of andere diensten.

Begunstigden van een internationale beschermingsstatus kunnen in theorie toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen die onderdak bieden voor drie tot zes maanden. Deze opvangcentra zijn echter niet uitsluitend bestemd voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus en de toegang kan voor hen door tal van factoren, zoals het feit dat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, het feit dat gezinnen er niet worden aanvaard, het feit dat mensen met psychische stoornissen er niet worden toegelaten of het feit dat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt, in de praktijk beperkt zijn. Sommige opvangcentra bieden alleen slaapzalen aan en eisen daarom dat de bewoners overdag naar buiten gaan, terwijl de duur van het verblijf in de slaapzalen niet langer kan zijn dan vijftien dagen tot een maand.

Wat de toegang tot werk betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moet echter rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel begunstigden van een internationale beschermingsstatus zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld.

Ook als steunprogramma's worden voorzien in het kader van de nationale strategie voor de integratie van begunstigden van internationale bescherming, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat de door deze programma's voorziene acties in de praktijk niet worden uitgevoerd ("Country Report: Greece. Update 2022" van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 247). Uit deze informatie blijkt ook dat er voor begunstigden een aanzienlijk gebrek is aan informatie over de toegang tot de arbeidsmarkt.

Ten slotte blijkt uit de door de partijen verstrekte informatie dat begunstigden van internationale bescherming hindernissen ondervinden bij de afgifte van het fiscaal registratienummer (AFM) en dat dit hun toegang tot de arbeidsmarkt en hun registratie bij het werkloosheidsbureau in de weg staat ("Country Report: Greece. Update 2022" van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 247). De afgifte van een AFM kent aanzienlijke vertragingen. De procedure voor de bevoegde fiscale bureaus om de persoonsgegevens van vluchtelingen via de asiendienst na te gaan duurt ongeveer twee maanden. Bovendien is wie zich wil inschrijven bij een belastingkantoor met het oog op het verkrijgen van het AFM verplicht om zijn verblijfsadres te certifiëren door middel van een attest van een opvangcentrum, een elektriciteitsrekening of een kopie van een huurcontract op zijn naam. Begunstigden die geen verblijfsvergunning hebben en/of dakloos zijn, kunnen dus geen AFM verkrijgen.

Wat de toegang tot de sociale zekerheid betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat niet alle begunstigden van een internationale beschermingsstatus toegang hebben tot sociale rechten en sociale uitkeringen ("Country Report: Greece. Update 2022" van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 249). In de praktijk zijn de moeilijkheden bij de toegang tot deze rechten te wijten aan bureaucratische barrières, waarbij geen rekening wordt gehouden met het onvermogen van begunstigden om bepaalde documenten, zoals documenten met betrekking tot de gezinssituatie, geboorteakten of diploma's, voor te leggen of zelfs aan de weigering van ambtenaren om hen de voorziene uitkeringen te verstrekken, wat in strijd is met het beginsel van gelijke behandeling waarin het Griekse recht en het Unierecht voorzien.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt ook dat er geen specifieke uitkering bestaat voor de begunstigden van een internationale beschermingsstatus om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. (rapport "Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 19-22)

De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen, die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend, wordt automatisch niet meer uitbetaald van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld.

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 200 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene of kind) is formeel toegankelijk voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus. Dit inkomen is volgens de Griekse wet echter bedoeld voor huishoudens met een geregistreerd adres dat moet worden bewezen door een huurcontract dat zes maanden vóór de aanvraag om toekenning van dit inkomen is ondertekend, en voor daklozen die onder de armoedegrens leven. In de praktijk sluit een dergelijke bepaling veel begunstigden, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat leven, uit. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkdiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook

mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Ten slotte wordt ook onderstreept dat de informatie over het bestaan van en de criteria voor het bekomen van dit minimuminkomen zelden wordt verstrekt aan begunstigden van internationale bescherming.

Wat de toegang tot de gezondheidszorg betreft, wordt eraan herinnerd dat begunstigden van een internationale beschermingsstatus die niet in het bezit zijn van een ADET geen sociale zekerheidsnummer (AMKA) kunnen verkrijgen. Wie geen AMKA heeft, moet de kosten van medicijnen en analyses dragen en deze kosten kunnen exorbitant worden bij pathologieën die regelmatige gespecialiseerde medische controles vereisen. Bovendien worden bepaalde dringende medische onderzoeken niet vergoed, ook al beschikt de betrokkene over een AMKA. Ook kunnen mensen die over een AMKA beschikken maar niet verzekerd zijn geen medicijnen of onderzoeken meer krijgen van artsen uit de private sector. In dat geval kunnen voorschriften alleen worden verstrekt door artsen uit de publieke sector, waaronder de artsen in de opvangvoorzieningen.

De Raad herinnert eraan dat het bezit van een geldige ADET een voorwaarde is voor het verkrijgen van een fiscaal registratienummer (AFM), dat het openen van een bankrekening, de huur van onroerend goed of het verkrijgen van de AMKA mogelijk maakt. Sinds een besluit dat in december 2020 in werking is getreden, wordt voor asielzoekers automatisch een AFM aangemaakt bij hun beschermingsverzoek. Deze AFM gaat mee over naar de ADET. Statushouders zonder AFM moeten dit in persoon aanvragen bij een lokaal belastingkantoor in de woonplaats van de statushouder. Statushouders die geen woonplaats kunnen aantonen, verkrijgen geen AFM. Een AFM kan ook online aangevraagd worden; dit vereist de voorlegging van geldige identiteitsdocumenten alsook geldige reisdocumenten. Bij gebrek hieraan kan geen AFM worden verkregen. Het onlineplatform is enkel in het Grieks opgesteld. De afgifte van een AMKA is vereist voor de toegang tot de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Om dit AMKA te bekomen, moet de begunstigde de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig verzekeringsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg) om te zetten in een AMKA. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET beïnvloeden de afgifte van het AMKA, waardoor begunstigden de voor de toegang tot het gezondheidszorgsysteem vereiste documenten worden ontcijnd.

De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via telefoonverkeer dat uitsluitend in het Grieks en tegen betaling verloopt. Wie geen Grieks spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkendiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren.

De informatie waarover de Raad beschikt, wijst ook op talrijke tekortkomingen in de therapeutische ondersteuning van mensen met psychische problemen (rapport "Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 27). Slachtoffers van foltering of geweld hebben door lacunes in zowel de identificatie- en certificeringsprocedure als in de zorgdiensten geen toegang tot adequate medische en psychologische zorg en revalidatie. Het enige programma dat aan slachtoffers van foltering een alomvattend pakket van multidisciplinaire zorg biedt en dat beheerd werd door Artsen Zonder Grenzen, werd in december 2021 beëindigd.

In deze zaak acht de Raad het passend dat ook de bijzondere situatie van begunstigden van een internationale beschermingsstatus wier ADET is vervallen wordt benadrukt.

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de hernieuwing en/of de verlenging van een ADET van begunstigden van een internationale beschermingsstatus die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk is en enkele maanden of zelfs meer dan een jaar kan duren. Begunstigden die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de afgifte of verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als begunstigden. Bovendien lopen personen met een internationale beschermingsstatus na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. ("Country Report: Greece. Update 2022" van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 222-225) Als de ADET vervalt, wordt de AFM automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een individu bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland om dakloos te worden of om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor begunstigden die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor begunstigden die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als begunstigden in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland in principe via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over mogelijkheden qua huisvesting of stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, hoewel ze soms een in het Grieks geschreven nota ontvangen waarin hen wordt gevraagd om zich te richten tot de asiendienst wanneer ze geen documenten hebben. Er blijkt ook dat zij bij een terugkeer naar Griekenland voornamelijk in de regio Attica terechtkomen. (rapport "Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 5) De in deze regio aanwezige obstakels kunnen de teruggekeerde begunstigden dus treffen op het vlak van de toegang tot sociale bescherming, huisvesting, gezondheidszorg en werkgelegenheid. Bovendien beschikken de gemeentelijke integratiecentra (KEM), die begunstigden informatie en advies geven over de toegang tot documenten en bepaalde sociale rechten, in de regio Attica niet over voldoende tolkendiensten. Zij zijn dus enkel toegankelijk voor wie Grieks, Engels, Urdu of Farsi spreekt.

Op dezelfde manier blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat "als gevolg van de substantiële achterstand van dossiers bij de Directie Vreemdelingenpolitie van Attica begunstigden van internationale bescherming die bij hun terugkeer naar Griekenland niet over een geldige ADET beschikken het risico lopen om geconfronteerd te worden met bijzonder lange wachttijden voor het verkrijgen en vernieuwen van hun ADET, zonder dewelke zij geen toegang hebben tot sociale voorzieningen, gezondheidszorg en de arbeidsmarkt". (zie het rapport "Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2023, geciteerd in het "Country Report: Greece. Update 2022" van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 223, vrije vertaling)

Bovendien stelt de Raad, na lezing van de informatie waarover hij beschikt, vast dat in afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel soms een attest wordt afgegeven dat zes maanden geldig is. Ondanks dit attest ondervinden begunstigden van een internationale beschermingsstatus nog steeds obstakels bij de toegang tot diensten zoals de sociale bijstand, gezondheidszorg of de arbeidsmarkt omdat verschillende overheidsdiensten terughoudend zijn om dit attest te aanvaarden voor de toegang tot hun diensten. Dit attest zou ook begunstigden die wachten op de vernieuwing van hun verblijfsvergunning minder rechten geven dan andere migranten, of zelfs geen toegang tot deze rechten ("Country Report: Greece. Update 2022" van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 223: "In afwachting van de afgifte van een nieuwe verblijfsvergunning krijgen begunstigden van internationale bescherming een attest van aanvraag (...) dat in 2022 zes maanden geldig is. Voor de afgifte van dit attest moet de aanvraag tot vernieuwing zijn geüpload naar het elektronische systeem "ALKYONI" (...).

Volgens waarnemingen van de Griekse Raad voor Vluchtelingen (hierna "GCR") kan de Asieleenheid voor Begunstigden van Internationale Bescherming de aanvraag uploaden tot vier maanden na de eerste indiening van de aanvraag tot vernieuwing. In de praktijk worden begunstigden van wie de verblijfsvergunning is verlopen en die in het bezit zijn van dit attest geconfronteerd met hindernissen bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand, gezondheidszorg en de arbeidsmarkt terwijl ze wachten op de vernieuwing van hun verblijfsvergunning. Voor zover de GCR weet, zijn publieke diensten zoals de Organisatie voor Arbeidsvoorziening (OAED) terughoudend om dit attest van aanvraag (...) te aanvaarden omdat het document geen foto of watermerk bevat of enige andere relevante wettelijke maatregel die de aanvaarding van het document mogelijk maakt. Het attest kent aan begunstigden minder rechten toe (bijvoorbeeld het recht op toegang tot de arbeidsmarkt, sociale zekerheid, openbare gezondheidszorg, enz.) dan het attest van artikel 8 L.4251/2014 dat wordt toegekend aan immigranten. In feite zijn de begunstigden van internationale bescherming met deze attesten enkel beschermd tegen detentie en hebben ze tijdens de vernieuwing van hun verblijfsvergunning tot geen enkel recht toegang. De GCR heeft verschillende klachten ingediend bij de Griekse Ombudsman met betrekking tot de bovengenoemde tekortkomingen, maar er zijn slechts enkele beslissingen genomen", vrije vertaling).

Uit de informatie waarover de Raad beschikt blijkt ook dat de aanvragen om verlenging sinds 2017 per e-mail bij de asielautoriteiten kunnen worden ingediend en dat de aanvaarding hiervan ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht ("Country Report: Greece. Update 2022" van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 223-225; rapport "Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 6-12).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen begunstigden van internationale bescherming die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de vernieuwing van hun verblijfsvergunning. Zodra de aanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden van de aanvrager, alvorens ze de aanvraag kunnen registreren in de databank voor verblijfsvergunningen. Gezien het aantal aanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, lijkt het erop dat deze fase van de procedure enkele maanden, en in sommige gevallen meer dan een jaar, kan duren. Tijdens deze periode ondervinden begunstigden dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand, gezondheidszorg of de arbeidsmarkt, waardoor zij de facto in een precare situatie terechtkomen. Als begunstigden een e-mail ontvangen waarin hen de toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van twee weken. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Het duurt vervolgens 1,5 maand vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun nieuwe verblijfstitel. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADET's klaar zijn om op de aangegeven dag opgehaald te worden, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de begunstigde zich niet op de aangegeven datum aandient, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De begunstigde moet dit aanvragen. Voor deze stap is fysieke aanwezigheid in Griekenland vereist, aangezien een dergelijke aanvraag niet per telefoon of e-mail kan.

In het licht van de talrijke hierboven genoemde administratieve, technologische en taalgerelateerde barrières lijkt het voor een begunstigde van internationale bescherming die in een andere lidstaat een nieuw verzoek om internationale bescherming indient bijzonder moeilijk om vanuit het buitenland reeds stappen te ondernemen voor de vernieuwing van de ADET indien de verblijfstitel verlopen is om zo de beschreven moeilijkheden inzake de leefomstandigheden in Griekenland in afwachting van de afgifte van de vernieuwde ADET te vermijden en aldus niet in een precare situatie terecht te komen.

Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier volgt verder dat personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor januari 2020, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning moeten vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgde gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Sinds 2019 worden echter weinig beslissingen over hernieuwing genomen.

Er liggen verschillende redenen aan de basis van deze achterstand. Wegens de grote achterstand heeft een groot aantal begunstigden van internationale bescherming gedurende meer dan een jaar geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enig andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten. In januari 2020 verzond het Griekse middenveld een klachtenbrief naar de bevoegde instanties, maar de problematiek werd nog niet opgelost. Later op het jaar 2020 werd een wet voorzien waar het onderzoek en hernieuwing van verblijfsvergunning voor begunstigden van internationale bescherming onder de oude procedure, nu worden behandeld door het bevoegde en gewoontelijke directoraat. Niettemin heeft deze wet het probleem van achterstand in het uitreiken van verblijfsvergunningen niet opgelost, noch het gegeven dat het attest dat worden gegeven in afwachting van de hernieuwing van de verblijfsvergunning, de facto wettelijk ongeldig is.

("For those granted international protection under the "old procedure" prescribed by Presidential Decree 114/2010, the renewal procedure is conducted by the Aliens Police Directorate (Διεύθυνση Αλλοδαπών). Within the framework of this procedure, the drafting of a legal document for the renewal application is required. Based on available Country of Origin Information (COI), the application must demonstrate that reasons of persecution still exist. The decision used to be issued after a period of more than a year. In 2022, 651 applications for renewal were submitted before the Aliens Police Directorate. Out of those, 419

were positive, 57 were rejected and 175 are still pending.¹¹³⁸ The delay in the renewal procedure is caused due to the delay by Courts to provide data for potential ongoing criminal proceedings against beneficiaries and by the size of the administrative files of beneficiaries and the fact the files are available only in hard copy and not digitally. Due to these delays, a large number of beneficiaries of international protection, for over a year, have no access to the labour market, social security, social welfare and sometimes healthcare, thus facing destitution and homelessness. The certificate of application (βεβαίωση κατάθεσης αίτησης ανανέωσης άδειας διαμονής) provided by the Aliens Directorate, similarly to the certificate of application provided by the Asylum Service, lacks a photo or a watermark and any relevant legal provisions allowing the document to be accepted by other Greek Public Authorities. Moreover, this certificate has no expiration date. In January 2020, GCR and other organisations sent a letter of complaint to the Secretary General of the Ministry of Citizen Protection, however the issue has yet to be resolved by the time of writing. The adoption of Law no. 4703/2020 (Government Gazette A 131/10.7.2020) provided for the transfer of the relevant competences to the General Secretariat of Public Order of the Ministry of Citizen Protection. The examination, renewal, and service of residence permits for the beneficiaries of international protection of the so called “old procedure” are now handled by the competent Directorate. However, the adoption of this law has not solved the problem either with the delay of residence permits of beneficiaries of international protection or with the practically legally invalid certificate of submission of an application for renewal of a residence permit.”)

(vrije vertaling: “Voor wie internationale bescherming bekam op grond van de “oude procedure”, voorgeschreven door presidentieel decreet 114/2010, wordt de verlengingsprocedure uitgevoerd door het directoraat Vreemdelingenpolitie (Διεύθυνση Αλλοδαπών). In het kader van deze procedure is het opstellen van een juridisch document voor de verlengingsaanvraag vereist. Op basis van de beschikbare informatie over landen van herkomst (COI) moet de aanvraag aantonen dat er nog steeds redenen voor vervolging bestaan. Vroeger werd het besluit na meer dan een jaar afgegeven. In 2022 werden bij de Directie Vreemdelingenpolitie 651 verlengingsaanvragen ingediend. Daarvan waren er 419 positief, werden er 57 afgewezen en zijn er nog 175 in behandeling.¹¹³⁸ De vertraging in de verlengingsprocedure wordt veroorzaakt door de vertraging bij de rechtbanken bij het verstrekken van gegevens over mogelijk lopende strafrechtelijke procedures tegen begunstigden en door de omvang van de administratieve dossiers van begunstigden en het feit dat deze bestanden enkel op papier en niet digitaal beschikbaar zijn. Als gevolg van deze vertragingen heeft een groot aantal begunstigden van internationale bescherming al meer dan een jaar geen toegang tot de arbeidsmarkt, de sociale zekerheid, de sociale voorzieningen en soms de gezondheidszorg, en dus te maken met armoede en dakloosheid. Het certificaat van aanvraag (βεβαίωση κατάθεσης αίτησης ανανέωσης άδειας διαμονής), afgegeven door de Directie Vreemdelingen, evenals het certificaat van aanvraag, afgegeven door de Asieldienst, ontbreken een foto of een watermerk en alle relevante wettelijke bepalingen die maken dat het document door andere Griekse overheidsinstanties kan worden geaccepteerd. Bovendien heeft dit certificaat geen vervaldatum. In januari 2020 stuurden de GCR en andere organisaties een klachtenbrief naar de secretaris-generaal van het ministerie van Burgerbescherming, maar op het moment van dit schrijven is de kwestie nog niet opgelost. De goedkeuring van wet nr. 4703/2020 (Government Gazette A 131/10.7.2020) voorzag in de overdracht van de relevante bevoegdheden aan het Secretariaat-Generaal van Openbare Orde van het Ministerie van Burgerbescherming. Het onderzoek, de verlenging en de betekening van verblijfsvergunningen voor begunstigden van internationale bescherming volgens de zogenaamde “oude procedure” worden nu afgehandeld door het bevoegde directoraat.

Deze wet heeft de problemen wat betreft de vertraging van de verblijfsvergunningen van begunstigden van internationale bescherming en wat betreft het vrijwel juridisch ongeldige certificaat van indiening van een aanvraag tot verlenging van een verblijfsvergunning echter niet opgelost.”) (AIDA, “Country report: Greece”, juni 2023, p. 224-225)

Verschillende instellingen, waaronder de Ombudsman, de nationale Commissie voor de Mensenrechten, de Europese Commissie, het Asielagentschap van de Europese Unie en de autoriteiten van andere lidstaten, hebben al hun bezorgdheid geuit over de administratieve moeilijkheden waarmee begunstigden van een internationale beschermingsstatus bij hun terugkeer naar Griekenland worden geconfronteerd en over de impact ervan op hun levensomstandigheden (rapport “Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights” van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 12). Toch blijven er langdurige vertragingen bestaan bij de behandeling van deze dossiers, met rechtstreekse gevolgen voor de situatie van wie uit andere lidstaten wordt gerepatriëerd.

Uit de informatie in het rechtsplegingsdossier blijkt ten slotte dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een begunstigde van een internationale beschermingsstatus die nog niet in het bezit is gesteld van een ADET of wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om,

in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten -wat enige tijd kan duren- het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

Ten slotte blijkt uit de meest recente informatie waarover de Raad beschikt dat de Europese Commissie in januari 2023 een inbreukprocedure tegen Griekenland is opgestart wegens de onjuiste omzetting van artikel 29 van de richtlijn 2011/95/EU (rapport "Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 3, 19 en 20).

Uit deze informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigden van een internationale beschermingsstatus. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigden van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij begunstigden de facto worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Dit is het geval voor de verblijfsuitkering (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland vereist is), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die met name een onderzoek door een accreditatiecentrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft).

Volgens sommige bronnen vormt indirecte discriminatie van begunstigden van een internationale beschermingsstatus met betrekking tot de toegang tot sociale uitkeringen een structurele tekortkoming (rapport "Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 20). Dit werd dan ook recent benadrukt in het document INFR(2022)2044, waarmee de Europese Commissie de inbreukprocedure tegen Griekenland inleidde wegens de onjuiste omzetting van artikel 29 van richtlijn 2011/95/EU. Deze de facto uitsluiting van begunstigden van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die gezien de strekking van de informatie over deze kwestie niet lijkt te zullen veranderen. Uit deze informatie blijkt echter niet of de Griekse autoriteiten de brief van de Europese Commissie hebben beantwoord, noch wat de strekking van hun antwoord zou zijn.

Gelet op het voorgaande kan de Raad niet anders dan besluiten dat de huidige situatie van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland op dit ogenblik bijzonder problematisch is.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de lengte van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, de politieke visie van de Griekse autoriteiten die zich richten op de zelfredzaamheid van de begunstigden van internationale bescherming, de tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende socialezekerheidsuitkeringen (gevisieerd in de door de Europese Commissie in januari 2023 gestarte inbreukprocedure) vormen barrières die ervoor zorgen dat vele begunstigden binnen de Griekse samenleving in (zeer) preciaire omstandigheden leven.

De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, "een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak" (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89). Deze drempel "wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling" (ibid., pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland zodanig zijn dat deze begunstigden, als zij naar daar zouden terugkeren, a priori allemaal automatisch geconfronteerd zouden worden met een reëel risico om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling

niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft bekomen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Het bovenstaande neemt niet weg dat er een zeer precare situatie is waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met "alle gegevens van de zaak" (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

Daarbij komt het aan verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen.

4.5. Waar verzoekende partij verklaarde in België als niet-begeleide minderjarige aangekomen te zijn, merkt de Raad op dat uit het leeftijdsonderzoek van de Dienst Voogdij blijkt dat verzoekende partij op 18 mei 2021 een leeftijd had van 21,5 jaar met een standaarddeviatie van 2 jaar. Dit betekent dat zij op dat ogenblik minstens 19,5 jaar oud was. Bij het indienen van haar verzoek om internationale bescherming in België op 9 november 2020 had verzoekende partij dus reeds de leeftijd van 18 jaar. Tijdens de procedure bij de Belgische asielinstanties is zij bijgevolg nooit minderjarig geweest. Zelfs op het ogenblik van haar verzoek tot internationale bescherming in Griekenland op 2 juli 2020 was verzoekende partij ook reeds meerderjarig. Waar zij tijdens haar persoonlijk onderhoud verklaarde dat zij in Griekenland enkel verteld had dat ze meerderjarig was omdat ze anders in een gesloten centrum terecht zou komen, kan zij niet gevolgd worden (notities persoonlijk onderhoud, p. 14).

Uit het eerdere arrest van de Raad met nummer 280 097 kan bovendien niet afgeleid worden dat er bevestigd wordt dat verzoekende partij als minderjarige beschouwd had moeten worden. Er wordt door de Raad het volgende gesteld:

"Gelet op het belang van verzoekende partij haar individuele situatie en persoonlijke ervaringen in Griekenland, die van wezenlijk belang zijn bij de beoordeling van haar verzoek -waarbij het aan haar toekomt om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat zij zich kan beroepen op de bescherming die haar in Griekenland werd verleend te weerleggen-, en gelet op haar specifiek kwetsbaar profiel gezien haar jonge leeftijd, acht de Raad een verder en gedegen onderzoek van haar situatie in en bij terugkeer naar Griekenland aangewezen." De Raad spreekt met andere woorden over een jeugdige leeftijd en niet over vastgestelde minderjarigheid. De vaststelling in het verzoekschrift dat zij een kwetsbaar profiel zou hebben als gevolg van haar minderjarigheid houdt bijgevolg geen stand.

Volgens haar verklaringen heeft verzoekende partij sinds 2 juli 2020, het moment waarop haar vingerafdrukken in Griekenland genomen werden, twee maanden en 12 dagen in Griekenland verbleven alvorens door te reizen naar België waar zij op 10 november 2020 een verzoek tot internationale bescherming indiende. De verzoekende partij stelt dat haar levensomstandigheden in Griekenland moeilijk waren.

Uit het administratief dossier blijkt dat de verzoekende partij over internationale bescherming beschikt, namelijk subsidiaire bescherming. Uit de landeninformatie blijkt dat begunstigden van subsidiaire bescherming een verblijfstitel (ADET) krijgen van een jaar (AIDA, Country report: Greece", juni 2023, p.222). Bijgevolg lijkt het erop dat de verblijfstitel van de verzoekende partij vervallen is.

Zoals hierboven reeds werd aangehaald, is het voor een begunstigde van internationale bescherming wiens ADET is vervallen, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, ook noodzakelijk dat hij beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, sociale bijstand en huisvesting.

Er liggen *in casu* geen specifieke elementen voor waaruit kan blijken dat de verzoekende partij, een gezonde jongvolwassen man, een bijzondere kwetsbaarheid heeft en die ertoe kan leiden dat zij bij terugkeer naar Griekenland, om deze reden, wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest. Dat de verzoekende partij blijf geeft van zelfredzaamheid wordt niet betwist.

Het weze echter benadrukt dat de afwezigheid van een bijzondere kwetsbaarheid en het beschikken over een zekere mate van zelfredzaamheid, gelet op de zeer precaire situatie in Griekenland voor statushouders, niet voldoende zijn om, in afwachting van de verlenging van haar Griekse verblijfsdocumenten, het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee zij na haar terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, sociale bijstand en huisvesting. Dit blijkt meer dan afdoende uit de objectieve landeninformatie die door beide partijen ter beschikking van de Raad werd gesteld.

De verwerende partij geeft in haar aanvullende nota aan dat een tijdelijk gebrek aan een geldige verblijfsvergunning niet noodzakelijk met zich meebrengt dat de verzoekende partij in geval van terugkeer naar Griekenland terecht zal komen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie, daar dit in wezen afhangt van de middelen en zelfredzaamheid van de verzoekende partij om desalniettemin in zijn levensonderhoud te kunnen voorzien, hetgeen niet a priori kan worden uitgesloten.

In het *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken in juni 2022, kan evenwel worden gelezen: *“Net als bij statushouders die in Griekenland verblijven, zal bepalend voor de leefomstandigheden en integratiemogelijkheden zijn of betrokkene bij terugkeer in het bezit is van een geldige ADET, een AMKA, AFM en Taxisnet codes, een bankrekening, een adresregistratie, of betrokkene onderdak heeft, en of betrokkene zicht heeft op betaald werk.”* In dit verslag wordt er verder op gewezen dat de situatie van terugkeerders vergeleken met statushouders die in Griekenland zijn gebleven, in sommige gevallen formeel nadeliger is, afhankelijk van de duur van de afwezigheid van de statushouder (p. 62). Dit bevestigt wat uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier blijkt, met name dat naast zelfredzaamheid en de afwezigheid van een bijzondere kwetsbaarheid, het eveneens nodig is dat een statushouder beschikt over middelen, een netwerk of een andere ondersteuning om zich, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten die lange(re) tijd in beslag kan nemen, te kunnen handhaven en niet terecht te komen in dakloosheid en ontbering.

In deze stand van zaken kan op basis van het rechtsplegingsdossier niet op afdoende wijze blijken dat de verzoekende partij actueel beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning die haar in staat kunnen stellen om, in geval van terugkeer naar Griekenland, de mogelijk lange periode voor de verlenging van haar verblijfsvergunning te overbruggen en het hoofd te bieden aan de moeilijkheden waarmee zij na haar terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, sociale bijstand en huisvesting. De verzoekende partij verliet immers Griekenland in 2020, na een verblijf van enkele maanden aldaar, hetgeen ondertussen al meer dan drie jaar geleden is. Hoewel de verwerende partij op de hoogte is van het gegeven dat haar verblijfsvergunning vervallen is en niet dienstig kan voorhouden niet op de hoogte te zijn van de problematische situatie in Griekenland van begunstigen van internationale bescherming met een vervallen ADET, is de verzoekende partij in het kader van haar onderhavig beschermingsverzoek niet verder gehoord geweest over de actuele aanwezigheid van middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van haar Griekse verblijfsdocumenten, het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee zij na haar terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting. Op basis van het persoonlijk onderhoud van 27 januari 2022 kan niet bepaald worden of de verzoekende partij een netwerk of ondersteuning in Griekenland heeft dat heden nog beschikbaar en toegankelijk is voor de verzoekende partij. De Raad benadrukt in deze het belang van een persoonlijk onderhoud over de ontvankelijkheid van een verzoek om internationale bescherming om de verzoeker in staat te stellen alle elementen, zeker deze van persoonlijke aard, aan te brengen die het bestaan van een risico op een met artikel 4 van het Handvest strijdige behandeling in geval van terugkeer naar de lidstaat waar hij reeds internationale bescherming geniet kunnen bevestigen (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Milkiyas Addis / Bundesrepublik Deutschland*, punten 52-54).

De argumentatie van de verwerende partij over een ‘doelbewuste keuze’, doet verder geen afbreuk aan de analyse van de voorgelegde objectieve landeninformatie en de bevinding dat de situatie voor

statushouders in Griekenland dermate precair is dat het voor een begunstigde van internationale bescherming wiens ADET is vervallen, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, ook noodzakelijk is dat hij beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten, het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

4.6. Gelet op het geheel van de voorliggende elementen – met name (i) de actuele en nieuwe landeninformatie waaruit onder meer blijkt dat de situatie voor statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland is verslechterd en erg precair kan zijn, waardoor zij kunnen terechtkomen in moeilijke en schrijnende levensomstandigheden met belemmeringen inzake de toegang tot o.a. socio-economische en medische hulp, (ii) het gegeven dat de Griekse verblijfsvergunning is vervallen daar de verzoekende partij in 2020 subsidiaire bescherming kreeg, (iii) de administratieve obstakels waarmee zij kan worden geconfronteerd, zoals de lange wachttijden bij het vernieuwen van Griekse verblijfsdocumenten en het gebrek aan toegang tot gezondheidszorg, de arbeidsmarkt en sociale bijstand zonder een geldig verblijfsdocument, (iv) het gegeven dat in deze stand van zaken niet op afdoende wijze kan blijken dat de verzoekende partij, die Griekenland in 2020 heeft verlaten, actueel beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning die haar in staat kunnen stellen om, in geval van terugkeer naar Griekenland, de mogelijk lange periode voor de verlenging van haar verblijfsvergunning te overbruggen, – acht de Raad een verder en gedegen onderzoek van haar persoonlijke situatie als begunstigde van internationale bescherming in/bij terugkeer naar Griekenland aangewezen.

Er kan immers in deze stand van zaken niet worden uitgesloten dat de verzoekende partij, buiten haar wil en persoonlijke keuzes om, kan terechtkomen in een toestand van achterstelling die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid in het licht van artikel 4 van het Handvest.

De situatie van de verzoekende partij in geval van terugkeer naar Griekenland dient bijgevolg nader en naar behoren te worden geanalyseerd.

5. Gelet op wat voorafgaat, met inachtneming van de grenzen van een ondervraging ter terechtzitting en gelet op het ontbreken van verdere onderzoeksbevoegdheid, ontbreekt het de Raad aldus aan essentiële elementen om te komen tot de in artikel 39/2, § 1, tweede lid, 1°, van de Vreemdelingenwet bedoelde bevestiging of hervorming zonder aanvullende onderzoeksmaatregelen te moeten bevelen.

Bijgevolg moet de bestreden beslissing worden vernietigd overeenkomstig artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2° van de Vreemdelingenwet. Voorgaande vaststellingen volstaan om de overige in het verzoekschrift aangevoerde middelen en grieven niet verder te onderzoeken.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De beslissing genomen door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen op 24 januari 2023 wordt vernietigd.

Artikel 2

De zaak wordt teruggezonden naar de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op vijftien februari tweeduizend vierentwintig door:

M. RYCKASEYS,
M. DENYS,

kamervoorzitter
griffier

De griffier,

De voorzitter,

M. DENYS

M. RYCKASEYS